

K O R O N A

VERTE NEVERTE

OFICIÁLNE ZDROJE

Všetci prevádzkovatelia televízneho a rozhlasového vysielania (verejnoprávne médiá, súkromné televízie a rádiá) majú zákonnú povinnosť informovať o krízových opatreniach. Musia tiež, verejnoprávne médiá predovšetkým, poskytovať overené a všeobecné informácie. Tradičné médiá sú preto dnes najčastejšou volbou pre dôležité a vierohodné informácie, spolu s oficiálnou komunikáciou zo strany ministerstiev, magistrátov, obecných úradov a ďalších inštitúcií.

AUTOR

Pokiaľ sa k nám dostanú informácie z neoficiálnych zdrojov, je dôležité skontrolovať, či je pri informácii uvedený zdroj a autor. Iba tak za ňu môže niest ZODPOVEDNOSŤ. Pokiaľ sa autor skrýva a nedáva nám možnosť si o ňom dohľadať viac informácií a preveriť si jeho odbornosť a dôveryhodnosť, nezaslúži si našu dôveru.

RODINA, PRIATELIA, ZNÁMI

Priatelia a blízki sú pre nás nielen v čase krízy pochopiteľným a častým zdrojom informácií. Často nám môžu cez email či inak cez internet poslať rôzne správy. Uistime sa ale, či sú skutočne oni pôvodným zdrojom informácie. Pokiaľ informáciu iba preposielajú, platí bod 2 (autor).

NÁZORY

Každý máme svoj vlastný názor, nie však vlastné fakty. Takisto neplatí, že pravdu má ten hlasnejší, agresívnejší či sebavedomejší. Špeciálne v dnešnej dobe treba dôverovať expertom v zdravotníctve, nie amatérskym liečiteľom a tým, ktorí majú najpopulárnejšie názory či šokujúce a jednoduché vysvetlenia na všetko.

EMÓCIE

Súčasná situácia a denné správy v nás môžu vyvolávať pocity strachu a neistoty. Pokiaľ ale nejaký zdroj útočí na naše emócie neustále a cielene, budeme na pozore. Dôležité a užitočné informácie často znejú sucho a nezáživne. To je v poriadku.

JE V KAŽDOM VTIPE ZRNKO PRAVDY?

NIE VŽDY. INTERNET JE PLNÝ KLAMSTIEV, POLOPRÁVD A MANIPULÁCIÍ, KTORÉ MÔŽU BYŤ NEBEZPEČNÉ.

PREČO BY TO ALE NIEKTO ROBIL?

SATIRA / HUMOR

Mnoho nedorozumení je zapríčinených zdielaním vymyslených informácií, ktorých originálny účel bola satira alebo vtip.

OMYL = ZLÁ ŽURNALISTIKA?

Chyby sa stávajú, reportéri nie sú neomylní. Je možné, že informáciu zle overia, alebo sa chytia na návnadu. Je dôležité, aby omyl priznali a napravili.

TROLLING

“Trollovia” sa vyžívajú v tom, že hnevajú iných ľudí. Nemajú záujem o diskusiu, chcú ostatných “vytočiť”. Vymýšľajú klamstvá s cieľom nachytať ľudí a médiá, niektorí sú za to dokonca platení.

NEZNALOSŤ

Na sociálnych médiách sa často zdielajú neoverené informácie.

PRESTÍŽ / POPULARITA

Sociálne médiá podporujú v ľuďoch pocity jedinečnosti. Je prítäžlivé byť populárny a ovplyvňovať mnoho ľudí, občas kvôli tomu klamat’ alebo manipulovať niektorým stojí za to.

FINANČNÝ ZISK

Senzácie, šokujúce/neuveriteľné informácie, či konspirácie upútajú pozornosť, vďaka čomu sú aj zdrojom príjmu formou reklamy. Čím viac kliknutí na článok, tým väčší zisk.

PODVODNÉ EMAILY

Niekto chce vašu pozornosť, osobné dátá alebo peniaze, a urobí takmer hocičo, aby ich získal.

POLITICKÁ PROPAGANDA

Snaha získať podporu pre politickú stranu/kandidáta (alebo naopak dehonestovať inú/iného). K jej metódam patrí aj šírenie klamstiev, manipulácií a nenávisti, s cieľom zneistíť a rozdeliť spoločnosť.

ÚMYSELNÉ UBLÍŽENIE

Anonymita na internete umožňuje ublížiť, ponížiť, ohovárať a šikanovať ostatných pomocou klamstiev a manipulácií.

ČO ROBIŤ? Vyberte si dôveryhodné zdroje podľa návodu na prvej strane, nepaničárte, nepodieľajte sa na šírení neoverených informácií. Aj keď to myslíte dobre, špeciálne v krízových situáciach je šírenie poplašnej správy trestné. Nezúfajme však, POZITÍVNE INICIATÍVY A VZÁJOMNÁ POMOC MNOHONÁSOBNE PREVAŽUJÚ snahy tých, ktorí súčasnú situáciu zneužívajú.